

Nålemagerens værksted

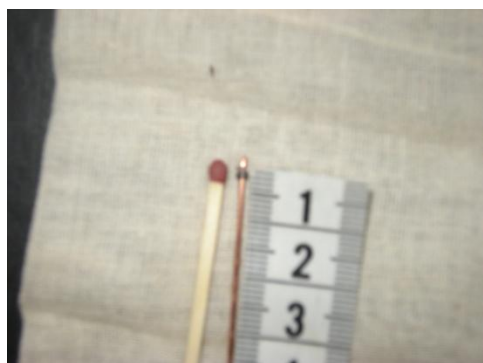
Af Morten Nålemager

De der har læst den seneste udgave af *Middelaldercentrets nyhedsblad*, og dem der har været på MC hen over sommeren, har set nålemagerens værksted.

Der sker jo ikke meget.

MEN

I uge 29 var der gang i værkstedet. Der sad jeg i røg fra glødekarret, og smedede nåle. Det blev til synåle, knappenåle og hovedlins-nåle.

Materialet til nålene er kobber- eller messingtråd.

Til synåle bankes først den ene ende flad, der hvor øjet skal være. Da materialet bliver hårdt når man bankes på det, skal det, for at blive blødt igen, varmes op og derefter køles af i vand. Når materialet er blødt, bliver nåleøjet slået med en dorn. Et arbejde der gøres lidt besværligt af, at de første nåle jeg lavede, var i 1 mm tråd. Når nåleøjet er lavet, spidses nålen til i den anden ende; først ved at smede den spids, og efterfølgende files og pudses den.

Lad mig vende tilbage til røgen i værkstedet. Ja, der er rygning forbudt. Nej, der ryges ikke sild. Til dem der har leveret nøddeskaller skal lyde en tak. Jeg lavede først et lille bål; her er tale om "brændestykker" i en blyants tykkelse. Når bålet var tændt lagde jeg nøddeskaller omkring, så jeg efterhånden kunne skrabe flere ind i varmen. Grunden til røgen var at skallerne har været opbevaret i de indleverede plastikposer, så de var ikke helt tørre. Til gengæld skabte

røgen en vis opmærksomhed, for værkstedet ligger jo en smule skjult.

Nu kan I, kære læsere, måske foranlediges til at tro at nålemageren er gået i vinterhi. Det er han ikke. Da jeg kom hjem, gik jeg i gang med at "bygge" mit eget lille værksted. Det foregår lidt som på centeret. De ting man ikke har, skal jeg enten lave selv eller få andre til at lave. Jeg spurgte en lokal smed hvad han skulle have for at lave en lille ambolt (puha, 800,- kr er mange penge), så jeg fandt et stykke jern, og med lidt flid, tid og en vinkelsliber fik jeg lavet ambolten. Det samme gjaldt dornene, da spurgte jeg ikke smeden, men brugte samme opskrift som ovenfor, og så kunne jeg komme i gang; jeg har fået lavet en del nåle. Så er der indkommet "klager": "...synålene er for tykke", "...vi kan ikke få øje på øjet". Okay så, jeg har en gang lært at kunden har altid ret, hmmm, så jeg gør da hvad jeg kan. Jeg har da lavet nogle synåle i 0,7 mm tråd, og skal hilse og sige, at det ikke bliver mindre besværligt at lave øjer. For sammenligningens skyld vil jeg lige nævne, at tråden er af samme tykkelse som stifter til stiftblyanter.

Til dem der ikke kan se øjet, har jeg lavet mig en speciel "Bedste"-dorn!! Den giver nogle dejligt aflange øjer, så der er mulighed for at få både kamel og beduin igennem.

Men det bliver jo lidt trivielt at lave de samme ting hele tiden, så da jeg faldt over et træsnit fra 1568 *Træsnit*, der viste en fingerbølsmager, tænkte jeg at det skulle jeg prøve. Det er stadig på forsøgsstadiet. Min kobberplade og jeg er ikke enige om,

hvordan pladen skal opføre sig, men jeg skal nok få slået den på plads.

Udover sygrej har jeg forsøgt mig med pincetter.

For dem der er interesserede kan nålene ses og købes på torvet.

Hvad jeg skal lave, når det bliver vinter? Joh, det bliver nok til flere nåle og pincetter. Jeg får nok også løst problemet med fingerbøllene, og jeg skal også have lavet et lille rivejern i kobber.

Desuden skal jeg lave loddetin efter en opskrift jeg har fundet; jeg skal lodde og jeg skal have lavet et trækjern, så jeg kan trække i trådene.

Hvad fremtiden bringer? Jeg har vilde planer om, at lave hængelåse.

Hvis der er nogle af jer, som er vanvittigt begejstret for hasselnødder, modtages skallerne gerne.